

3. 2. 2003

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh zákona o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů

Tento zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoně, opatření ukládaná za takové protiprávní činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže. Projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel, a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a podle svých sil a schopností přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho protiprávním činem; řízení musí být vedeno tak, aby přispívalo k předcházení a zamezování páčání protiprávních činů.

V l á d n í n á v r h

Z á k o n

ze dne 2001,
o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky

ČÁST PRVNÍ
ODPOVĚDNOST MLÁDEŽE ZA PROTIPRÁVNÍ ČINY
A SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE

Hlava I
Obecná ustanovení

§ 1
Účel zákona a jeho vztah k jiným zákonům

- (1) Tento zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoně, opatření ukládaná za takové protiprávní činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže.
- (2) Projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let, mladiství a mladí dospělí, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel, a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a podle svých sil a schopností přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho protiprávním činem; řízení musí být vedeno tak, aby přispívalo k předcházení a zamezování páčání protiprávních činů.
- (3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, užije se na toho, kdo v době spáchání činu nepřekročil dvacátý prvý rok věku, obecných právních předpisů.)

§ 2

Vymezení některých pojmů

Podle tohoto zákona se rozumí:

- a) protiprávním činem provinění, trestný čin nebo čin jinak trestný,
- b) mládeží děti mladší patnácti let, mladiství a mladí dospělí,
- c) dítětem mladším patnácti let ten, kdo v době spáchání činu jinak trestného nedovršil patnáctý rok věku,
- d) mladistvým ten, kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku,
- e) mladým dospělým ten, kdo v době spáchání trestného činu dovršil osmnáctý rok a nepřekročil dvacátý první rok svého věku,
- f) dospělým ten, kdo v době spáchání trestného činu dovršil dvacátý první rok svého věku,
- g) opatřeními ochranná opatření (§ 15 až 18), výchovná opatření (§ 19 až 24) a trestní opatření (§ 25 až 35); přiměřená omezení a přiměřené povinnosti ve smyslu trestního zákona a trestního řádu nahrazují výchovná opatření,
- h) orgány činnými podle tohoto zákona jsou policejní orgány, státní zástupci a soudy mládeže,)
- i) soudem mládeže zvláštní senát anebo v zákonem stanovených případech předseda takového senátu
nebo samosoudce příslušného okresního, krajského, vrchního a Nejvyššího soudu,
- j) obecným soudem jiný senát nebo samosoudce téhož soudu nebo jiný soud, který neprojednává protiprávní činy mládeže.

§ 3

Základní zásady

- (1) Nikdo nemůže být podle tohoto zákona postižen za čin, který nebyl trestný podle zákona) v době, kdy byl spáchán, a jen tento zákon v návaznosti na trestní zákon stanoví, které jednání je proviněním nebo trestným činem, a sankce a způsob jejich ukládání, směřující především k obnovení narušených sociálních vztahů, začlenění dítěte mladšího patnácti let, mladistvého a mladého dospělého do rodinného a sociálního prostředí a k předcházení protiprávním činům.
- (2) Trestní opatření lze použít pouze tehdy, jestliže zvláštní způsoby řízení a opatření, zejména obnovující narušené sociální vztahy a přispívající k předcházení protiprávním činům, by zřejmě nevedly k dosažení účelu tohoto zákona.
- (3) Uložené opatření podle tohoto zákona musí přihlížet k osobnosti toho, komu je ukládáno, včetně jeho věku a rozumové a mravní vyspělosti, jakož i jeho osobním, rodinným a sociálním poměrům, a musí být přiměřené povaze a stupni nebezpečnosti spáchaného činu. Politické, národní, sociální nebo náboženské smýšlení mladistvého, jeho rodiny nebo rodiny, v níž žije, anebo způsob výchovy mladistvého nemůže být důvodem k uložení opatření podle tohoto zákona.
- (4) V řízení podle tohoto zákona je třeba postupovat s přihlédnutím k věku, rozumové a mravní vyspělosti osoby, proti níž se vede, aby její další vývoj byl co nejméně ohrožen, projednávané činy a jejich příčiny i okolnosti, které je umožnily, byly náležitě objasněny a za jejich spáchání vyvozena odpovědnost podle tohoto zákona. Řízení je přitom třeba vést tak, aby působilo k předcházení protiprávním činům. Orgány činné podle tohoto zákona přitom spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.
- (5) V řízení podle tohoto zákona je třeba chránit osobní údaje osoby, proti níž se řízení vede, a její soukromí, aby každá taková osoba byla chráněna před škodlivými vlivy a při dodržení zásady, že je považována za nevinnou, dokud její vina nebyla prokázána zákonným způsobem.
- (6) Každé dítě mladší patnácti let, mladistvý a mladý dospělý, nestanoví-li tento zákon jinak, má právo na to, aby jeho čin byl projednán bez zbytečného odkladu a v přiměřené lhůtě soudem mládeže.

(7) Řízení podle tohoto zákona musí směřovat k tomu, aby poškozený dosáhl náhrady škody způsobené protiprávním činem, nebo se mu dostalo jiného přiměřeného zadostiučinění.

(8) Soudci, státní zástupci, příslušníci policejních orgánů a úředníci Probační a mediační služby působící v trestních věcech mládeže, musí mít zvláštní průpravu pro zacházení s mládeží.

(9) Uplatnění těchto zásad má přednost před zásadami trestního řízení podle zvláštního právního předpisu).

§ 4

Výkon soudnictví ve věcech mládeže

Soudnictví ve věcech mladistvých, mladých dospělých a ve věcech posuzování činů jinak trestných spáchaných dětmi mladšími patnácti let a ostatními trestně neodpovědnými osobami mladšími dvaceti jedna let vykonávají soudy mládeže.

Hlava II

Mladiství

DÍL 1

Trestní odpovědnost mladistvých

§ 5

Odpovědnost mladistvého

(1) Mladistvý, který v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

(2) Dopustí-li se mladistvý uvedený v odstavci 1 činu jinak trestného, nebo není-li z jiných zákonných důvodů trestně odpovědný, lze vůči němu použít obdobně postupů a opatření uplatňovaných podle tohoto zákona u dětí mladších patnácti let.

§ 6

Provinění

(1) Trestný čin) spáchaný mladistvým se nazývá provinění.

(2) Čin, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoně, není proviněním, jestliže je spáchán mladistvým a stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je malý.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro posouzení provinění spáchaného mladistvým trestní zákon.

DÍL 2

Zánik trestnosti

§ 7

Účinná lítost

Trestnost činu, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, spáchaného mladistvým zaniká, jestliže mladistvý po spáchání činu

a) dobrovolně odstranil nebo napravit způsobený následek, anebo se o to pokusil, zejména nahradil způsobenou škodu, učinil opatření potřebná k její náhradě nebo se jinak pokusil odčinit způsobené následky,

b) svým chováním projevil účinnou snahu po nápravě a

c) trestný čin neměl trvale nepříznivých následků pro poškozeného nebo pro společnost.

§ 8

Promlčení trestního stíhání

(1) Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí

- a) deset let, jde-li o provinění, na které trestní zákon stanoví výjimečný trest,
- b) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,
- c) tři léta u ostatních provinění.

(2) Ohledně počátku, stavení a přerušení promlčecí doby platí obdobně ustanovení trestního zákona.)

(3) Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost provinění, stanoví-li tak ohledně promlčení trestných činů trestní zákon.)

DÍL 3

Opatření ukládaná mladistvým

§ 9

Účel opatření

(1) Účelem opatření vůči mladistvému je především vytvoření podmínek pro sociální a duševní rozvoj mladistvého se zřetelem k jeho dosaženému stupni rozumového a mravního vývoje, osobním vlastnostem, k rodinné výchově a k prostředí mladistvého, z něhož pochází, i jeho ochrana před škodlivými vlivy a předcházení dalšímu páčání provinění.

(2) Ustanovení trestního zákona o zvlášt nebezpečném recidivistovi) se u mladistvých neužijí.

§ 10

Druhy opatření

(1) Mladistvému lze uložit pouze tato opatření:

- a) ochranná opatření,
- b) výchovná opatření a
- c) trestní opatření.

(2) Výchovná opatření je možné mladistvému, proti němuž se řízení vede, uložit s jeho souhlasem již v průběhu tohoto řízení před rozhodnutím soudu mládeže o vině mladistvého.

Upuštění od trestního opatření

§ 11

(1) Soud mládeže může upustit od uložení trestního opatření mladistvému, který spáchal provinění menší nebezpečnosti činu pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě,

- a) jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu mladistvého lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem mládeže postačí k jeho nápravě,
- b) dopustil-li se činu z neznalosti právních předpisů, která je zejména vzhledem k jeho věku, rozumové vyspělosti a prostředí, ve kterém žil, omluvitelná, nebo,
- c) jestliže soud mládeže přijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, povaze spáchaného činu a osobě mladistvého se uložení trestního opatření nejeví nutným.

(2) Upustí-li soud mládeže od uložení trestního opatření, může přenechat postižení mladistvého zákonnému zástupci, škole, jde-li o čin, který souvisí se školní docházkou, nebo jinému výchovnému zařízení, v němž žije, anebo může věc vyřídit tím, že mladistvého napomene. Zákonný zástupce, škola

nebo jiné výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud mládeže.

§ 12

Soud mládeže může upustit od uložení trestního opatření mladistvému i tehdy, jestliže

- a) mladistvý spáchal provinění ve stavu vyvolaném duševní poruchou a soud mládeže má za to, že ochranné léčení, které zároveň ukládá, zajistí nápravu mladistvého lépe než trestní opatření, nebo
- b) je vůči němu užito ochranné nebo výchovné opatření a k dosažení účelu tohoto zákona není třeba uložit trestní opatření.

§ 13

Upustí-li soud mládeže od trestního opatření, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

§ 14

Podmíněné upuštění od uložení trestního opatření

(1) Za podmínek uvedených v § 11 odst. 1 může soud mládeže podmíněně upustit od uložení trestního opatření, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování mladistvého.

(2) Při podmíněném upuštění od uložení trestního opatření soud mládeže stanoví zkušební dobu až na jeden rok. Zároveň mladistvému může uložit ochranné opatření nebo výchovné opatření směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou proviněním způsobil.

(3) Soud mládeže může vzhledem k okolnostem případu a osobě mladistvého ponechat podmíněné upuštění od uložení trestního opatření v platnosti i přesto, že mladistvý zavinil příčinu k uložení trestního opatření, a

- a) stanovit nad mladistvým dohled, pokud nebyl již uložen,
- b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než jeden rok, nebo
- c) stanovit dosud neuložená výchovná opatření uvedená v § 19 až 24 směřující k tomu, aby mladistvý vedl řádný život.

(4) Jestliže mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým opatřením, vysloví soud mládeže, že se osvědčil; jinak rozhodne o uložení trestního opatření, a to popřípadě již během zkušební doby.

(5) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 4, aniž na tom měl mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, vinu, má se za to, že se osvědčil.

(6) Bylo-li vysloveno, že se mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

DÍL 4

Ochranná opatření

§ 15

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení), zabránění věci) a ochranná výchova. Jejich účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před pácháním provinění mladistvými.

(2) Ochrannou výchovu lze uložit pouze podle tohoto zákona, ostatní ochranná opatření se ukládají podle trestního zákona.)

§ 16

Ochranná výchova

Odsuzuje-li soud mládeže mladistvého, může mu uložit ochrannou výchovu, pokud

a) o výchovu mladistvého není náležitě postaráno a nedostatek řádné výchovy nelze odstranit v jeho vlastní rodině nebo v rodině, v níž žije,

b) dosavadní výchova mladistvého byla zanedbána, nebo

c) prostředí, v němž mladistvý žije, neposkytuje záruku jeho náležité výchovy.

§ 17

Výkon ochranné výchovy

(1) Ochranná výchova se vykonává v náhradní rodině (dále jen "ochranná rodinná výchova"), nebo ve zvláštních výchovných zařízeních (dále jen "ochranná ústavní výchova"); vyžaduje-li to však zdravotní stav mladistvého, má jeho umístění do zdravotnického zařízení přednost.

(2) Ochranná rodinná výchova spočívá ve svěřením mladistvého do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, jestliže tato osoba poskytuje záruku jeho řádné výchovy a se svěřením dítěte souhlasí. Při výběru vhodné jiné fyzické osoby než rodiče dá soud přednost zpravidla příbuzným mladistvého a možnosti svěřit ho do společné výchovy manželů. Při svěřením mladistvého do ochranné rodinné výchovy se jinak přiměřeně použije zvláštního zákona.)

(3) Předpokladem svěřením mladistvého do péče jiných osob než příbuzných je, že tyto osoby jsou bezúhonné a zdravotně způsobilé; Ministerstvo spravedlnosti vede seznam těchto fyzických osob. Před jejich zápisem do seznamu jim Ministerstvo spravedlnosti poskytne potřebnou průpravu pro zajišťování výchovy mladistvých. Na zápis není právní nárok.

(4) Při umístění do ochranné rodinné výchovy soud mládeže může rozhodnout o vhodných výchovných opatřeních. Pro jejich ukládání platí obdobně § 19 až 24.

(5) V rámci výkonu ochranné výchovy fyzická osoba, které byl mladistvý svěřen do ochranné rodinné výchovy, nebo zvláštní výchovné zařízení dbá na přípravu mladistvého na jeho budoucí povolání.

(6) Ochranná výchova potrvá, dokud to vyžaduje její účel, nejdéle však do dovršení osmnáctého roku věku mladistvého; vyžaduje-li to zájem mladistvého, může soud mládeže ochrannou výchovu prodloužit do dovršení jeho devatenáctého roku.

(7) Není-li možné ochrannou výchovu ihned vykonat, nařídí soud mládeže do doby jejího zahájení dohled probačního úředníka.

(8) Od výkonu ochranné výchovy soud mládeže upustí, pominou-li před jejím započatím důvody, pro něž byla uložena.

(9) Jestliže výchovné působení na mladistvého pokročilo do té míry, že lze očekávat, že i bez omezení, jimž je podroben v rodině nebo ve výchovném zařízení, kde vykonává ochrannou výchovu, se bude řádně chovat, avšak dosud nepominuly všechny okolnosti, pro něž byla ochranná výchova uložena, může soud mládeže podmíněně upustit od ochranné rodinné výchovy nebo podmíněně umístit mladistvého mimo takové výchovné zařízení. Přitom může mladistvému uložit dohled probačního úředníka nebo jiné výchovné opatření.

(10) Nesplní-li mladistvý očekávání, že bez omezení, jimž je podroben v rámci ochranné rodinné výchovy, anebo že i mimo výchovné zařízení, kde vykonával ochrannou ústavní výchovu, se bude

řádně chovat, soud mládeže podmíněně upuštění od ochranné rodinné výchovy nebo podmíněně umístění mimo výchovné zařízení zruší a rozhodne, že se ve výkonu ochranné výchovy pokračuje.

§ 18

Změna způsobu výkonu ochranné výchovy

- (1) Ochranná rodinná výchova může být kdykoli změněna v ochrannou ústavní výchovu a naopak.
- (2) Z důležitých důvodů může být změněna i fyzická osoba, které byl mladistvý svěřen do ochranné rodinné výchovy; ustanovení § 17 odst. 2 a 3 se užije přiměřeně.

DÍL 5

Výchovná opatření

§ 19

Ukládání a druhy výchovných opatření

(1) Při upuštění od trestního opatření nebo podmíněném upuštění od trestního opatření mohou být k dosažení účelu tohoto zákona uložena mladistvému výchovná opatření. Dovoluje-li to jejich povaha, je možné použít vůči mladistvému výchovného opatření i vedle uloženého ochranného nebo trestního opatření nebo v souvislosti se zvláštními způsoby řízení. Výchovná opatření lze uložit nejdéle na dobu současně stanovené zkušební doby u podmíněného odsouzení nebo podmíněného odložení peněžitého opatření; jsou-li ukládána samostatně nebo vedle jiného ochranného nebo trestního opatření, lze je uložit nejdéle na dobu tří let.

(2) Výchovnými opatřeními jsou

- a) dohled probačního úředníka,
- b) probační program,
- c) výchovné povinnosti,
- d) výchovná omezení,
- e) napomenutí s výstrahou.

(3) Výchovná opatření může soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce ukládat se souhlasem osoby, proti níž se řízení vede, již v průběhu trestního řízení, a to nejdéle do jeho pravomocného skončení. Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu mládeže a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon výchovného opatření tím končí.

(4) Výchovná opatření usměrňují způsob života mladistvého a tím podporují a zajišťují jeho výchovu.

(5) Jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce nařízené výchovné opatření zruší nebo změní.

§ 20

Dohled probačního úředníka

(1) Dohledem probačního úředníka se rozumí pravidelné sledování chování mladistvého v jeho rodině a způsobu výchovného působení rodičů na něj, kontrola dodržování uloženého probačního programu a výchovných povinností a omezení uložených mladistvému soudem mládeže a v přípravném řízení státním zástupcem nebo vyplývajících ze zákona a jeho pozitivní vedení probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem.

(2) Účelem dohledu probačního úředníka je:

- a) sledování a kontrola chování mladistvého, zaměřená na zajištění ochrany společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,

b) odborné vedení a pomoc mladistvému s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

(3) Mladistvý, kterému byl uložen dohled probačního úředníka, je povinen

a) spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví na základě programu jeho výkonu,

b) dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu budou stanoveny probačním úředníkem; při stanovení těchto lhůt probační úředník přihlédne k poměrům mladistvého, jeho životní situaci v době výkonu dohledu i k prostředí, v němž žije,

c) informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání, dodržování uložených přiměřených omezení nebo povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,

d) nebránit probačnímu úředníkovi ve vstupu do svého obydlí.

§ 21

Probační program

(1) Probačním programem se rozumí zejména program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném způsobu života, který směřuje k tomu, aby se mladistvý vyhnul chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jeho vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi ním a poškozeným. Probační program schvaluje ministr spravedlnosti a zapisuje se do seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti.

(2) Soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce může uložit mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu podle odstavce 1, jestliže

a) je vhodný vzhledem k potřebám mladistvého a zájmům společnosti,

b) je mu poskytnuta dostatečná možnost seznámit se s obsahem probačního programu a

c) mladistvý souhlasí se svou účastí na něm.

(3) Byla-li proviněním způsobena škoda, zpravidla se mladistvému uloží, aby ji podle svých sil nahradil.

(4) Výkonem probačního programu soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce pověří probačního úředníka. Neplní-li mladistvý probační program, postupuje probační úředník přiměřeně podle § 81 odst. 4.

(5) O ukončení probačního programu a jeho výsledku podá probační úředník bez zbytečného odkladu zprávu soudu mládeže nebo státnímu zástupci, který probační program uložil.

§ 22

Výchovné povinnosti

(1) Soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce mladistvému může mladistvému uložit výchovnou povinnost, aby zejména

a) bydlel s rodičem nebo jiným dospělým, který je odpovědný za jeho výchovu,

b) jednorázově, nebo ve splátkách, zaplatil přiměřenou peněžitou částku, kterou zároveň určí, na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti poskytovanou podle zvláštního zákona,

c) vykonal bezplatně ve volném čase společensky prospěšnou činnost určitého druhu,

d) usiloval o vyrovnání s poškozeným,

e) nahradil podle svých sil škodu způsobenou proviněním anebo jinak přispěl k odstranění následku provinění,

f) podrobil se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle trestního zákona,

g) podrobil se ve svém volném čase vhodnému programu sociálního výcviku, psychologického

poradenství, terapeutickému programu, vzdělávacímu, doškolovacímu, rekvalifikačnímu nebo jinému vhodnému programu k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, který není probačním programem.

(2) Výchovní povinnost zaplatit peněžitou částku se uloží, jestliže lze předpokládat, že peněžitá částka bude zaplacená z peněžitých prostředků, s nimiž smí mladistvý samostatně nakládat. Soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce může stanovit, že peněžitá částka bude zaplacená v přiměřených měsíčních splátkách.

(3) Vykonání společensky prospěšné činnosti určitého druhu smí být mladistvému uloženo jen tak, aby nenarušilo jeho přípravu na budoucí povolání, především plnění povinností souvisejících se vzdělávacím programem školy, nebo výkon povolání či zaměstnání, a na dobu nejvýše čtyř hodin denně, osmnácti hodin týdně a šedesáti hodin celkem.

§ 23

Výchovní omezení

Soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce může mladistvému uložit výchovní omezení, aby zejména

- a) nenavštěvoval určitý podnik, zařízení nebo jiné nevhodné prostředí,
- b) nestýkal se s určitými osobami,
- c) nezdržoval se na určitém místě nebo v určitém obvodu,
- d) nepřechoval předměty, které by mohly sloužit k páchání dalších provinění,
- e) nepožíval návykové látky,
- f) neúčastnil se hazardních her, sázek a hraní na výherních hracích přístrojích,
- g) neměnil bez předchozího ohlášení probačnímu úředníkovi místo svého bydliště,
- h) neměnil bez předchozího oznámení probačnímu úředníkovi bezdůvodně svoje zaměstnání.

§ 24

Napomenutí s výstrahou

(1) Napomenutím s výstrahou soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle tohoto zákona v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost.

(2) Je-li to účelné a vhodné, může soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce při vyslovení napomenutí s výstrahou současně přenechat postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole, jde-li o čin, který souvisí se školní docházkou, nebo jinému výchovnímu zařízení, v němž žije. Zákonný zástupce, škola nebo jiné výchovní zařízení jsou povinni bez odkladu o výsledku vyrozumět soud mládeže nebo státního zástupce.

(3) Napomenul-li soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, popřípadě přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnímu zařízení, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

DÍL 6

Trestní opatření

§ 25

Druhy trestních opatření

(1) Za spáchané provinění může soud mládeže mladistvému uložit pouze tato trestní opatření:

- a) obecně prospěšné práce,
- b) peněžitě opatření,
- c) peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- d) propadnutí věci,
- e) zákaz činnosti,
- f) vyhoštění,
- g) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmíněné odsouzení),
- h) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- i) odnětí svobody nepodmíněné.

(2) Trestní opatření uložené podle tohoto zákona v návaznosti na trestní zákon musí vzhledem k okolnostem případu a osobě i poměrům mladistvého napomáhat k vytváření vhodných podmínek pro další vývoj mladistvého; výkonem trestního opatření nesmí být ponížena lidská důstojnost.

§ 26

Ukládání trestního opatření

- (1) Při výměře trestního opatření se jako k polehčující okolnosti přihlédne též k tomu, že pachatel
- a) úspěšně vykonal probační program nebo jiný vhodný program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého,
 - b) poskytl zadostiučinění poškozenému, nahradil úplně nebo alespoň částečně způsobenou škodu, odčinil nebo alespoň zmírnil újmu, kterou mu způsobil, a přičinil se o obnovení právních a společenských vztahů, které narušil svým chováním, nebo
 - c) po spáchání provinění se choval tak, že lze důvodně předpokládat, že se v budoucnu již trestné činnosti nedopustí.
- (2) Jestliže mladistvý spáchal provinění ve stavu zmenšené přičetnosti, který si přivodil vlivem návykové látky, přihlédne soud mládeže k této okolnosti při stanovení druhu trestního opatření a jeho výměry.
- (3) Ukládá-li soud mládeže úhrnné nebo souhrnné trestní opatření mladistvému, který spáchal provinění jednak před tím, než překročil osmnáctý rok svého věku, jednak po tom, co tento věk dovršil, postupuje podle ustanovení o úhrnném nebo souhrnném trestu,) popřípadě o upuštění od uložení souhrnného nebo dalšího trestu,) přičemž se hranice trestních sazeb u provinění spáchaných před tím, než mladistvý překročil osmnáctý rok, posuzují podle tohoto zákona.

§ 27

Obecně prospěšné práce, zákaz činnosti a vyhoštění

- (1) Obecně prospěšné práce) může soud mládeže mladistvému uložit pouze s přihlédnutím k jeho stanovisku k možnosti jejich uložení, které je povinen zjistit; horní hranice sazby tohoto trestního opatření u mladistvého nesmí převyšovat polovinu horní hranice stanovené v trestním zákoně. Obecně prospěšné práce nesmí vzhledem k své povaze nebo okolnostem, za kterých jsou vykonávány, ohrožovat zdraví, bezpečnost nebo mravní vývoj mladistvých.
- (2) Zákaz činnosti může soud mládeže mladistvému uložit, není-li to na překážku přípravě na jeho povolání, přičemž horní hranice sazby nesmí převyšovat pět let.
- (3) Vyhoštění může soud mládeže uložit jen za podmínek stanovených v trestním zákoně) ve výměře od jednoho do pěti let. Přitom přihlédne též k rodinným a osobním poměrům mladistvého a dbá toho, aby tímto trestem nebyl vydán nebezpečí zpustnutí.

§ 28

Peněžitě opatření

(1) Peněžitě opatření ve výměře od 1000 Kč do 500 000 Kč může soud mládeže mladistvému uložit za podmínek stanovených v trestním zákoně, je-li mladistvý výdělečně činný nebo jeho majetkové poměry uložení takového trestního opatření umožňují. Soud mládeže může vedle peněžitě opatření uložit i vhodná výchovná opatření.

(2) U mladistvého, který je výdělečně činný, lze peněžitě opatření stanovit také formou denní sazby s přihlédnutím k jeho dennímu výdělku, a to ve výši od 100 Kč do 1000 Kč na den na dobu 5 až 500 dnů. Současně soud mládeže stanoví celkovou výši peněžitě opatření a způsob jeho splácení.

(3) Ukládá-li soud mládeže peněžitě opatření, stanoví pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebylo vykonáno, náhradní trestní opatření odnětí svobody až na jeden rok. Náhradní trestní opatření nesmí však ani spolu s uloženým odnětím svobody přesahovat horní hranici trestní sazby snižené podle § 32 odst. 1.

(4) Soud mládeže může po právní moci rozhodnutí o uložení peněžitě opatření rozhodnout po vyjádření mladistvého, že jeho zaplacení nebo nevykonaný zbytek bude nahrazen tím, že mladistvý odsouzený vykoná obecně prospěšnou činnost v rámci probačního programu pro tento účel zřízeného.

§ 29

Peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu

(1) Soud mládeže může podmíněně odložit výkon peněžitě opatření,

a) jestliže vzhledem k osobě mladistvého, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu, má důvodně za to, že účelu trestního opatření bude dosaženo i bez jeho výkonu, nebo

b) jestliže přijme záruku za nápravu mladistvého a vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, má důvodně za to, že účelu trestního opatření bude dosaženo i bez jeho výkonu.

(2) Povolení podmíněného odložení výkonu peněžitě opatření se netýká výkonu ostatních trestních opatření uložených vedle tohoto trestního opatření, pokud není v rozsudku stanoveno jinak.

§ 30

Zkušební doba

(1) Při podmíněném odložení výkonu peněžitě opatření stanoví soud mládeže zkušební dobu až na tři léta; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému mladistvému může soud mládeže uložit výchovná opatření.

(3) Doba, po kterou podmíněně odsouzený mladistvý vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, se započítá do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odložení výkonu peněžitě opatření pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestního opatření.

§ 31

Rozhodnutí o osvědčení

(1) Jestliže mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitě opatření, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud mládeže, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se peněžitě opatření vykoná.

(2) Jestliže byla záruka za nápravu mladistvého, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitého opatření, odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud mládeže chování mladistvého během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněně odložení výkonu peněžitého opatření neplní své poslání, rozhodne, že se peněžitě opatření vykoná; jinak podmíněně odložení výkonu peněžitého opatření ponechá v platnosti.

(3) Neučiní-li soud mládeže do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl vinu mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitého opatření, má se za to, že se mladistvý osvědčil.

(4) Bylo-li vysloveno, že se mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitého opatření, osvědčil, anebo má-li se za to že se osvědčil, hledí se něj, jako by nebyl odsouzen.

(5) Rozhodne-li soud mládeže podle odstavce 1 nebo 2, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o náhradním trestním opatření odnětí svobody (§ 28 odst. 3).

(6) Ustanovení § 28 odst. 4 se tu užije obdobně.

§ 32

Odnětí svobody

(1) Trestní sazby odnětí svobody stanovené v trestním zákoně se u mladistvých snižují na polovinu, přičemž však horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat pět let a dolní hranice jeden rok.

(2) Nepodmíněně odnětí svobody může soud mládeže mladistvému uložit jen tehdy, jestliže by s ohledem na okolnosti případu, osobu mladistvého nebo předchozí použitá opatření uložení jiného trestního opatření zjevně nepostačovalo k dosažení účelu tohoto zákona.

(3) V případě, že mladistvý spáchal provinění, za které trestní zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, a že stupeň nebezpečnosti takového provinění pro společnost je vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku mimořádně vysoký, může soud mládeže uložit mladistvému odnětí svobody na pět až deset let, má-li za to, že by odnětí svobody v rozmezí uvedeném v odstavci 1 k dosažení účelu trestního opatření nepostačovalo.

§ 33

Mimořádné snížení odnětí svobody

(1) Má-li soud mládeže vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům mladistvého za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody stanovené trestním zákonem bylo pro mladistvého nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestního opatření dosáhnout i odnětím svobody kratšího trvání, může snížit trestní opatření odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby zákonem stanovené bez omezení uvedeného v trestním zákoně.)

(2) Soud mládeže může snížit trestní opatření odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby bez omezení uvedeného v trestním zákoně) též tehdy, jestliže odsuzuje mladistvého za přípravu k provinění nebo za pokus provinění a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody stanovené zákonem bylo pro mladistvého nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestního opatření dosáhnout i trestním opatřením kratšího trvání.

§ 34

Podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení s dohledem

(1) Při podmíněném odsouzení) mladistvého nebo jeho podmíněném odsouzení k odnětí svobody s dohledem) stanoví soud mládeže zkušební dobu na jeden rok až tři léta. Současně může soud mládeže uložit i výchovná opatření.

(2) Soud mládeže může vzhledem k okolnostem případu a osobě mladistvého ponechat podmíněně

odsouzení v platnosti i přesto, že mladistvý odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestního opatření odnětí svobody, a

a) stanovit nad mladistvým odsouzeným dohled, pokud nebyl již uložen,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby v trvání pěti let,) nebo

c) uložit další výchovné opatření uvedené v § 19 až 24 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(3) Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 20.

§ 35

Promlčení výkonu trestního opatření

(1) Uložené trestní opatření nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí pět let, a bylo-li uloženo výjimečně trestní opatření odnětí svobody nad pět let až do deseti let, činí promlčecí doba deset let.

(2) Ohledně počátku, stavení a přerušení promlčecí doby platí ustanovení trestního zákona.)

(3) Výkon trestního opatření uloženého pro trestné činy, o nichž tak stanoví trestní zákon), se nepromlčuje.

§ 36

Zahlázení odsouzení

(1) Na mladistvého, kterému bylo uloženo nebo rozhodnutím prezidenta republiky zmírněno nebo prominuto trestní opatření odnětí svobody v délce nepřevyšující 1 rok, se hledí jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo vykonáno nebo bylo od výkonu takového trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(2) O tom, zda se zahlašuje odsouzení mladistvého k odnětí svobody, na které se nevztahuje odstavec 1, rozhodne soud mládeže, přihlížející k jeho chování ve výkonu odnětí svobody, po výkonu tohoto trestního opatření. Bylo-li trestní opatření odnětí svobody podle rozhodnutí prezidenta republiky zmírněno, soud mládeže takto postupuje poté, co byl mladistvý po výkonu zmírněného odnětí svobody propuštěn na svobodu.

(3) Vyslovil-li soud mládeže, že se mladistvý, podmíněně odsouzený, podmíněně odsouzený k odnětí svobody s dohledem nebo podmíněně propuštěný z výkonu trestního opatření odnětí svobody, osvědčil, hledí se na něho, jako by nebyl odsouzen.

(4) Na mladistvého, kterému bylo uloženo peněžitě opatření, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo vykonáno nebo bylo od výkonu tohoto trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(5) Na mladistvého, kterému bylo uloženo propadnutí věci, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile nabyl právní moci rozsudek, jímž bylo toto trestní opatření uloženo.

(6) Na mladistvého, kterému bylo uloženo trestní opatření obecně prospěšných prací nebo zákazu činnosti, se hledí jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo takové trestní opatření vykonáno nebo bylo od výkonu trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(7) Na mladistvého, kterému bylo uloženo trestní opatření vyhoštění, se hledí jako by nebyl odsouzen, jakmile uplyne doba, na kterou bylo uloženo.

DÍL 7

Řízení v trestních věcech mladistvých

Oddíl 1

Soud a osoby na řízení zúčastněné

§ 37

Osobní a odborné předpoklady

V řízení proti mladistvým je třeba dbát toho, aby vyšetřování, projednávání i rozhodování jejich trestních věcí bylo svěřováno osobám, jejichž znalost otázek souvisících s výchovou mládeže zaručí splnění výchovného účelu řízení. Orgány činné podle tohoto zákona postupují ve spolupráci s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí a s Probační a mediační službou.

§ 38

Místní příslušnost

(1) Řízení koná soud mládeže, v jehož obvodu mladistvý bydlí, a nemá-li stálé bydliště, soud, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje.

(2) Nelze-li žádné takové místo zjistit nebo jsou-li mimo území České republiky, koná řízení soud mládeže, v jehož obvodu bylo provinění spácháno; jestliže nelze místo činu zjistit, koná řízení soud mládeže, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

§ 39

Společné řízení

(1) O všech proviněních mladistvého a proti všem mladistvým, jejichž provinění spolu souvisí, se koná společné řízení, pokud to je vhodné z hlediska všestranného a objektivního objasnění věci, hospodárnosti a rychlosti řízení s přihlédnutím k osobám mladistvých, ohledně nichž se koná společné řízení. Za stejných podmínek lze konat společné řízení proti mladistvému a mladému dospělému.

(2) Pouze výjimečně lze konat společné řízení proti mladistvému a dospělému, jestliže je to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci a není to na újmu mladistvého. Takové společné řízení koná soud mládeže, a pokud jde o mladistvého, užije se i ve společném řízení ustanovení tohoto zákona.

(3) Nejsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 2 a byla-li podána společná obžaloba na mladistvého a dospělého, vyloučí soud mládeže věc dospělého a postoupí ji příslušnému obecnému soudu.

§ 40

Postoupení věci

Vyžaduje-li to prospěch mladistvého, může příslušný soud postoupit věc soudu mládeže, u něhož je konání trestního řízení se zřetelem na zájmy mladistvého nejúčelnější.

§ 41

Spolupráce s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, se zájmovými sdruženími občanů a s osobami realizujícími probační programy

(1) Orgány činné podle tohoto zákona a úředníci Probační a mediační služby spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí, zájmovými sdruženími občanů a s osobami realizujícími probační programy, aby posílili výchovné působení řízení ve věcech mladistvých, vytvořili podmínky pro individuální přístup k řešení jednotlivých věcí, včas reagovali na potřeby a zájmy mladistvých a poškozených osob i všech dalších subjektů dotčených trestnou činností a také tímto způsobem trestnou činnost zamezovali a jí předcházeli. Do řešení jednotlivých provinění podle

tohoto zákona zapojují též zájmová sdružení občanů a jiné subjekty působící ve společenském prostředí mladistvého, v němž došlo k provinění, a blízké sociální okolí obviněného a poškozeného.

(2) Zájmová sdružení občanů a osoby realizující probační i jiné programy nebo věnující se sociální práci mohou způsobem stanoveným v zákoně upozorňovat orgány činné podle tohoto zákona a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí na skutečnosti nasvědčující tomu, že bylo spácháno provinění, a dávat tak podnět k vhodné reakci na něj. Zároveň se mohou podílet na výkonu soudních rozhodnutí a spolupůsobit při nápravě mladistvých a při vytváření jejich vhodného sociálního zázemí.

Oddíl 2

Provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých

§ 42

Způsob provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých

(1) Při provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti a jejich Ústavou zaručených práv. Při jednání s mladistvými se musí s přihlédnutím k jejich věku a duševní vyspělosti postupovat tak, aby nedošlo k narušení jejich psychické a sociální rovnováhy a jejich další vývoj byl co nejméně ohrožen.

(2) Úkony přípravného řízení, kterých se účastní mladistvý, provede zpravidla policejní orgán určený k úkonům v trestních věcech mladistvých osob, státní zástupce specializovaný na věci mládeže nebo soudce soudu mládeže, ledaže nelze zajistit provedení úkonu takovým orgánem činným podle tohoto zákona a provedení úkonu nelze odložit. To platí i o provádění dožádání.

Oddíl 3

Mladistvý

§ 43

Práva mladistvého

(1) Mladistvý má právo na zacházení přiměřené jeho věku a duševní vyspělosti.

(2) Mladistvý musí mít obhájce od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle tohoto zákona nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce o něm zajistit.

(3) Ve vykonávacím řízení musí mít mladistvý obhájce

a) jestliže soud mládeže rozhoduje ve veřejném zasedání a mladistvý nedovršil osmnácti let,

b) jde-li o podmíněné propuštění z výkonu trestního opatření odnětí svobody mladistvého, který v době konání veřejného zasedání nedovršil devatenáctý rok.

(4) V řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy musí mít mladistvý obhájce, jestliže v době konání veřejného zasedání nedovršil devatenáctý rok.

(5) Všechny orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny vždy mladistvého poučit o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění. Ve vhodných případech jej poučí i o podmínkách pro podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání nebo odstoupení od trestního stíhání.

§ 44

Zákonný zástupce mladistvého

(1) Zákonný zástupce mladistvého mladšího osmnácti let je oprávněn mladistvého zastupovat, zejména zvolit mu obhájce, činit za mladistvého návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se těch úkonů, kterých se podle zákona může zúčastnit

mladistvý. Ve prospěch mladistvého může zákonný zástupce tato práva vykonávat i proti jeho vůli.
(2) V případech, v nichž zákonný zástupce mladistvého nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ustanoví k výkonu těchto práv mladistvému opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

§ 45

Obhájce mladistvého

- (1) V trestních věcech mladistvých se obhájce nemůže dát zastoupit advokátním koncipientem u úkonu, jehož se mladistvý osobně zúčastní.
(2) Obhájcem mladistvého nemůže být ten, kdo současně zastupuje osobu, jejíž zájmy si odporují se zájmy mladistvého, a ten, kdo byl mladistvému jako obhájce takovou osobou zvolen.
(3) Neužije-li mladistvý práva zvolit si obhájce a nezvolí-li mu ho ani jeho zákonný zástupce, může mu ho zvolit jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel, druh, jakož i zúčastněná osoba. Tyto osoby tak mohou učinit i proti jeho vůli.
(4) Při ustanovování obhájců působících v trestních věcech mládeže, je třeba přihlížet k tomu, aby obhájce měl dostatek životních zkušeností a dostatečnou praxi při poskytování právních služeb ve věcech mládeže.
(5) Mladistvý si může místo obhájce, který mu byl ustanoven nebo osobou k tomu oprávněnou zvolen, zvolit obhájce jiného.

Oddíl 4

Poškozený

§ 46

Zájmy a práva poškozeného

- (1) Orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny přihlížet k oprávněným zájmům poškozeného, poučit ho o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění; státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu posoudí vhodnost a účelnost některého ze zvláštních způsobů řízení vedoucích mimo jiné k náhradě škody nebo jinému odčinění škodlivých následků činu.
(2) Poškozený, jehož pobyt nebo sídlo je známo, musí být v každém případě příslušným orgánem činným podle tohoto zákona vyrozuměn, jestliže mladistvý prohlásí, že je připraven škodu vzniklou činem nahradit, jinak odčinit nebo přispět k narovnání škodlivých následků činu. Totéž platí v případě, že mladistvý na sebe vezme povinnost, která se bezprostředně dotýká zájmů poškozeného.

Oddíl 5

Zvláštní ustanovení o vazbě a zadržení mladistvého

§ 47

Vazba mladistvého

- (1) Mladistvý může být vzat do vazby jedině tehdy, nelze-li účelu vazby dosáhnout jinak.
(2) O zadržení, zatčení nebo vzetí do vazby mladistvého je třeba bez zbytečného odkladu vyrozumět jeho zákonného zástupce, příslušné středisko Probační a mediační služby a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; jde-li o mladistvého, kterému byla uložena ochranná výchova, vyrozumí se o tom fyzická osoba, které byl mladistvý svěřen do ochranné rodinné výchovy, nebo zvláštní výchovné

zařízení, v kterém vykonává ochranou ústavní výchovu.

§ 48

Trvání vazby

(1) Vazba v řízení ve věcech mladistvých nesmí trvat déle než dva měsíce, a jde-li o zvláště závažné provinění²⁶⁾ nesmí trvat déle než šest měsíců. Po uplynutí této doby může být vazba výjimečně prodloužena až o další dva měsíce a v řízení o zvláště závažném provinění až o dalších šest měsíců, pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním mladistvého na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. K takovému prodloužení může dojít pouze jednou v přípravném řízení a jednou v řízení před soudem mládeže.

(2) O prodloužení lhůty vazby v přípravném řízení rozhoduje soudce okresního soudu mládeže na návrh státního zástupce. Návrh na prodloužení lhůty vazby je povinen doručit státní zástupce tomuto soudu nejpozději 15 dnů před skončením lhůty; stejně je povinen postupovat i tehdy, jestliže v době kratší než 15 dnů před skončením vazební lhůty podá obžalobu.

(3) O prodloužení vazby v řízení před soudem rozhoduje soudce soudu mládeže nadřízeného soudu mládeže, který je příslušný věc projednat nebo který věc již projednává. Návrh na prodloužení lhůty vazby je povinen předseda senátu doručit nadřízenému soudu mládeže nejpozději 15 dnů před skončením lhůty.

(4) Pokud návrh není způsobem uvedeným v odstavci 2 nebo 3 doručen musí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce propustit mladistvého na svobodu nejpozději den po uplynutí lhůty, na níž bylo trvání vazby omezeno.

(5) Lhůty uvedené v odstavci 1 se počítají od doby, kdy došlo k zatčení nebo zadržení mladistvého, anebo nepředcházelo-li zatčení nebo zadržení, od doby, kdy došlo na základě rozhodnutí o vazbě k omezení osobní svobody mladistvého. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření běží lhůta uvedená v odstavci 2 ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(6) Délka trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto v rámci mimořádných opravných prostředků,²⁷⁾ se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.

(7) Po propuštění mladistvého z vazby lze nařídít dohled probačního úředníka nad mladistvým, který může trvat až do skončení trestního stíhání. Pro výkon dohledu platí obdobně § 20.

§ 49

Přezkouvávání důvodů vazby

Všechny orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny zkoumat v každém období trestního stíhání, zda důvody vazby trvají nebo zda se nezměnily; pomine-li důvod vazby, musí být mladistvý ihned propuštěn na svobodu. Je-li shledán u mladistvého některý z důvodů vazby, jsou orgány činné podle tohoto zákona povinny zkoumat, zda nelze další výkon vazby mladistvého nahradit jiným opatřením. Jakmile bude zajištěno takové náhradní opatření, musí být mladistvý bez zbytečného odkladu propuštěn z vazby. Orgány činné podle tohoto zákona přitom postupují v součinnosti s Probační a mediační službou a s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

§ 50

Nahrazení vazby jiným opatřením

(1) Vazbu mladistvého lze nahradit zárukou, dohledem, slibem²⁸⁾ nebo jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby.

(2) Vazbu mladistvého lze také nahradit peněžitou zárukou.²⁹⁾

§ 51

Náhrada vazby mladistvého jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby

(1) Mladistvý, u něhož jsou dány důvody vazby, může být místo vzetí do vazby svěřen do péče důvěryhodné osoby, jestliže

a) taková osoba je ochotná a schopná se ujmout péče o něho a dohledu nad ním, písemně se zaváže, že bude o mladistvého pečovat a převzme odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle tohoto zákona a splní i další podmínky, které určí soud,

b) mladistvý souhlasí s tím, že bude svěřen do její péče, a písemně se zaváže, že se bude chovat podle

dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené soudem mládeže.

(2) Neplní-li důvěryhodná osoba nebo mladistvý své závazky podle odstavce 1, rozhodne orgán rozhodující o vazbě na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, nebo i bez návrhu, že

a) tuto osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali podle odstavce 1, a

b) současně určí jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle odstavce 1 nebo přijme jiné opatření nahrazující vazbu, anebo není-li to možné, rozhodne o vazbě nebo vydá příkaz k zatčení mladistvého.

§ 52

Výkon vazby a zadržení mladistvého

(1) Mladistvý, který nedovrší v době výkonu vazby 18. rok svého věku, musí být ve vazbě umístěn odděleně od dospělých.

(2) Totéž obdobně platí o zadržení mladistvého, kromě případů, kdy

a) mladistvý nemůže být zadržen na místě určeném pro výkon zadržení mladistvých vzhledem k nutnosti zajistit jeho bezpečnost nebo bezpečnost jiných osob, nebo

b) není k dispozici dosažitelné místo pro zadržení mladistvých.

Oddíl 6

Ochrana soukromí mladistvých a veřejnost řízení

§ 53

Zveřejňování informací

Dokud není trestní stíhání pravomocně skončeno, mohou orgány činné podle tohoto zákona zveřejňovat jen takové informace o řízení vedeném proti mladistvému, kterými nebude ohroženo dosažení účelu trestního řízení a které neodporují požadavku ochrany osobnosti mladistvého a osobních údajů, a to i jiných osob zúčastněných na řízení.

§ 54

Rozsah zákazu zveřejňování

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, nikdo nesmí jakýmkoli způsobem zveřejnit žádnou informaci, ve které je uvedeno jméno a příjmení mladistvého, nebo která obsahuje informace, které by umožnily

tohoto mladistvého identifikovat.

(2) Za postup v rozporu s odstavcem 1 se nepovažuje sdělení informací během trestního řízení, pokud účelem takového postupu není jejich zveřejnění, anebo je-li jejich účelem pátrání po mladistvém. Totéž obdobně platí o sdělení informací probačním úředníkem dalším osobám, pokud je jejich sdělení nutné pro získání informací, které se vztahují k vypracování zprávy vyžadované tímto zákonem, nebo bez nichž nelze kvalifikovaně provádět dohled nad mladistvým nebo o něj pečovat, popřípadě kontrolovat plnění podmínek a omezení, které mu byly stanoveny, a zajistit bezpečnost osob, jež s ním přicházejí do kontaktu.

(3) Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, je nesmějí nikomu dále sdělovat, pokud toto sdělení není nutné pro účely uvedené v tomto ustanovení. O tom musí být poučeny.

(4) Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, jsou povinny

a) uložit tyto informace odděleně od jakýchkoliv dalších záznamů o mladistvém, kterého se tyto informace týkají,

b) zajistit, pokud tento zákon nestanoví jinak, aby nikdo další neměl k těmto informacím přístup.

§ 55

Hlavní líčení a veřejné zasedání a publikování informací o nich

(1) Hlavního líčení a veřejného zasedání se mohou účastnit pouze obžalovaný mladistvý, jeho důvěrníci,³⁰⁾ jeho obhájce, jeho zákonní zástupci a příbuzní v přímém pokolení, sourozenci, manžel a druh, poškozený a jeho zmocněnec, svědci, znalci, tlumočníci, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a úředníci Probační a mediační služby. Na návrh mladistvého může být hlavní líčení nebo veřejné zasedání konáno veřejně.³¹⁾

(2) Publikování informací o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, které by vedly ke ztotožnění mladistvého ve veřejných sdělovacích prostředcích nebo jiným způsobem, je zakázáno. Stejně tak je zakázáno publikování každého textu nebo každého vyobrazení, týkajícího se totožnosti mladistvého.

(3) Rozsudek se vyhláší v hlavním líčení v přítomnosti mladistvého a veřejně. Může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích, ale zpravidla bez uvedení jména a příjmení mladistvého a při přiměřené ochraně mladistvého před nežádoucími účinky řízení. O způsobu takového uveřejnění a o omezeních s tím spojených rozhodne předseda senátu. Proti takovému usnesení není stížnost přípustná.

Oddíl 7

Dokazování

§ 56

Zjištění poměrů mladistvého

(1) V trestních věcech mladistvých obviněných jsou orgány činné podle tohoto zákona povinny se zvláštní pečlivostí objasňovat a dokazovat příčiny jejich provinění a skutečnosti významné pro posouzení jejich osobních, rodinných i jiných poměrů. Orgány činné podle tohoto zákona provádějí s veškerou pečlivostí všechna šetření, potřebná pro poznání osobnosti a dosavadního způsobu života mladistvého, jakož i prostředků, vhodných k jeho znovu začlenění do společnosti a zamezení opakování provinění.

(2) V řízení je nutno co nejdůkladněji zjistit též stupeň rozumového a mravního vývoje mladistvého, jeho povahu, poměry i prostředí, v němž žil a byl vychován, jeho chování před spácháním provinění a po něm a jiné okolnosti důležité pro volbu prostředků vhodných pro jeho nápravu, včetně posouzení toho, zda má být nařízena ochranná výchova mladistvého, jeho ochranné léčení nebo účast ve vhodném probačním či jiném programu a toho, jaká sankce má být uložena.

(3) Orgány činné podle tohoto zákona uloží zjištění poměrů mladistvého Probační a mediační službě nebo příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

§ 57

Zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech
a aktuální životní situaci mladistvého

(1) Je-li nezbytné zjistit podrobnější informace pro další postup řízení a pro uložení nejvhodnějšího opatření, je třeba vypracovat zprávu o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého, ke které soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce přihlédne při konečném rozhodnutí ve věci.

(2) Vypracování podrobné zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého uloží předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce Probační a mediační službě.

(3) Zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého musí být písemná, pokud předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce neurčí jinak, a musí obsahovat zejména věk mladistvého, stupeň jeho zralosti, dále jeho postoj k provinění, a jeho ochotu zajistit nápravu způsobených škod nebo odčinění dalších následků, rodinné poměry mladistvého, včetně vztahu mladistvého k jeho rodičům, stupeň vlivu rodičů na něho a vztah mezi mladistvým, jeho širší rodinou a blízkým sociálním okolím, záznamy o školní docházce, jeho chování a prospěchu ve škole, a je-li zaměstnán, i skutečnosti významné pro posouzení jeho chování v zaměstnání, přehled jeho předchozích provinění a opatření vůči němu použitých, jakož i popis jejich výkonu, včetně způsobu chování mladistvého.

§ 58

Výslech mladistvého

(1) Při výslechu obviněného mladistvého je nutno postupovat ohleduplně a šetřit jeho osobnost.

(2) Ke konfrontaci mladistvého je možno přistoupit jen výjimečně, a to až v řízení před soudem mládeže.

§ 59

Vyšetření duševního stavu

(1) K vyšetření duševního stavu mladistvého se přiberou dva znalci z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie se specializací na dětskou psychiatrii.

(2) Pozorování duševního stavu nemá trvat déle než jeden měsíc; do té doby je třeba podat posudek. Na odůvodněnou žádost znalců může soud mládeže a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce tuto lhůtu prodloužit, nikoli však více než o jeden měsíc. Proti rozhodnutí o prodloužení lhůty je přípustná stížnost.

Oddíl 8

Společná ustanovení o přípravném řízení

§ 60

Obecné ustanovení

Ve věcech provinění mladistvých je státní zástupce povinen věnovat výkonu dozoru³²⁾ zvýšenou pozornost; dbá přitom o to, aby policejní orgány zacházely s mladistvými ohleduplně a svou činnost organizuje tak, aby bylo možné ve všech vhodných případech využít přiměřená výchovná opatření a zvláštní způsoby řízení.

§ 61

Zahájení trestního stíhání

O zahájení trestního stíhání mladistvého³³⁾ je třeba bez zbytečného odkladu informovat též jeho zákonného zástupce, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službu.

Oddíl 9

Společná ustanovení o řízení před soudem

§ 62

Předběžné projednání obžaloby

(1) K usnadnění rozhodnutí při předběžném projednání obžaloby může předseda senátu vyslechnout mladistvého, opatřit potřebná vysvětlení a objasnit poměry mladistvého. Objasněním poměrů mladistvého může být pověřen probační úředník, který také může být požádán o mimosoudní zprostředkování mezi obviněným a poškozeným za účelem rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo narovnání.

(2) Předseda senátu nařídí předběžné projednání obžaloby v trestních věcech mladistvých také tehdy, má-li za to, že jsou tu okolnosti odůvodňující odstoupení od trestního stíhání podle § 71 odst. 1.

§ 63

Rozhodnutí po předběžném projednání obžaloby

(1) Po předběžném projednání obžaloby soud mládeže může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 71 odst. 1.

(2) Samosoudce soudu mládeže obžalobu předběžně neprojednává,³⁴⁾ ale podle výsledků jejího přezkoumání může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 71 odst. 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 mohou státní zástupce, obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 64

Nepřípustnost trestního příkazu

V řízení ve věci mladistvého nelze vydat trestní příkaz.

§ 65

Hlavní líčení a veřejné zasedání

(1) Hlavní líčení a veřejné zasedání nelze konat v nepřítomnosti mladistvého.

(2) O hlavním líčení a veřejném zasedání je třeba vyrozumět též s příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí. Státní zástupce musí být i při veřejném zasedání vždy přítomen.

(3) Při hlavním líčení a veřejném zasedání proti mladistvému

a) soud mládeže vyloučí veřejnost, i když předtím rozhodl o jeho veřejném konání podle § 55 odst. 1, také tehdy, jestliže je to na prospěch mladistvého,

b) předseda senátu může mladistvému přikázat, aby se při některé části hlavního líčení nebo veřejného zasedání vzdálil z jednací síně, je-li obava, že by tato část jednání mohla na jeho mravní vývoj působit nepříznivě; po návratu mladistvého do jednací síně mu sdělí podstatný obsah jednání konaného za jeho nepřítomnosti, aby se mohl k němu vyjádřit,

c) zástupce příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí má právo činit návrhy a dávat vyslýchaným otázky; slovo k závěrečné řeči mu přísluší po mladistvém.

(4) V průběhu celého hlavního líčení a veřejného zasedání dbá předseda senátu ochrany zájmů mladistvého obviněného a zájmů poškozeného.

§ 66

Rozhodnutí soudu v hlavním líčení

(1) Při svém rozhodování soud mládeže přihlédne také k okolnostem vyplývajícím ze zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého, byla-li vyžádána a předložena.

(2) Soud mládeže v hlavním líčení může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 71 odst. 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 může státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 67

Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení

(1) Vyjdou-li mimo hlavní líčení najevo okolnosti odůvodňující rozhodnutí podle § 71 odst. 1, soud mládeže může odstoupit od trestního stíhání.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 68

Doručení rozhodnutí

(1) Opis rozsudku se doručí vždy též příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službě.

(2) Nebyl-li zástupce příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí přítomen při vyhlášení usnesení, proti němuž je přípustná stížnost nebo jímž bylo trestní stíhání zastaveno nebo přerušeno anebo věc postoupena, doručí se mu opis tohoto usnesení.

Oddíl 10

Zvláštní způsoby řízení

§ 69

Obecné ustanovení

Zvláštní způsoby řízení je možno v trestních věcech mladistvých použít jen, jestliže se podezření ze spáchání provinění jeví na základě dostatečného objasnění skutkového stavu věci zcela důvodným a mladistvý je připraven nést odpovědnost za spáchaný čin, vypořádat se s jeho příčinami a přičinit se o odstranění škodlivých následků jeho provinění. V případě potřeby lze na mladistvém požadovat, aby se zavázal k chování omezujícímu možnosti spáchání dalších provinění.

§ 70

Druhy zvláštních způsobů řízení

V trestních věcech mladistvých lze použít těchto zvláštních způsobů řízení:

- a) podmíněného zastavení trestního stíhání,³⁵⁾
- b) narovnání³⁶⁾ a
- c) odstoupení od trestního stíhání.

Odstoupení od trestního stíhání

§ 71

(1) V řízení o provinění, na které trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, může soud mládeže a v přípravném řízení státní zástupce z důvodu chybějícího veřejného zájmu na dalším stíhání mladistvého a s přihlédnutím k stupni nebezpečnosti provinění pro společnost a osobě mladistvého odstoupit od trestního stíhání mladistvého, jestliže

- a) trestní stíhání není účelné a
- b) potrestání není nutné k odvrácení mladistvého od páchání dalších provinění.

(2) Součástí rozhodnutí o odstoupení trestního stíhání je též výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém bylo spatřováno provinění, jehož se odstoupení od trestního stíhání týká.

(3) Odstoupit od trestního stíhání lze zejména v případě, jestliže mladistvý již úspěšně vykonal vhodný probační program, byla úplně nebo alespoň částečně nahrazena škoda způsobená proviněním a poškozený s takovým odškodněním souhlasil, anebo bylo mladistvému vysloveno napomenutí s výstrahou a takové řešení lze považovat z hlediska účelu řízení za dostatečné.

(4) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Poškozený se o odstoupení od trestního stíhání vyrozumí.

(5) V trestním stíhání mladistvého, od něhož bylo odstoupeno, se však pokračuje, prohlásí-li mladistvý do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o odstoupení od trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

(6) Jestliže bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého a v řízení se pokračovalo jen proto, že mladistvý na projednání věci trval, soud mládeže, neshledá-li žádný jiný důvod ke zproštění mladistvého, vysloví sice vinu, trest však neuloží.

§ 72

Odstoupení od trestního stíhání se eviduje jako skutečnost významná pro trestní řízení podle zvláštního zákona.³⁷⁾

Oddíl 11

Opravné prostředky a řízení o nich

§ 73

Osoby oprávněné podat opravné prostředky

(1) Opravné prostředky ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně.

(2) Stížnost ve prospěch mladistvého mohou podat též jeho příbuzní v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel a druh; lhůta k podání stížnosti jim končí tímž dnem jako mladistvému.

(3) Návrh na povolení obnovy řízení v neprospěch obviněného může podat jen státní zástupce do šesti měsíců od doby, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících podání návrhu na povolení obnovy, nejdéle však do uplynutí poloviny doby promlčení trestního stíhání.

Oddíl 12
Společná ustanovení

§ 74

- (1) Zvláštní ustanovení o trestním řízení ve věcech mladistvých se neužije
- a) v řízení o proviněních, která obviněný spáchal jednak před dovršením osmnáctého roku, jednak po jeho dovršení, jestliže trestní zákon na čin spáchaný po dovršení osmnáctého roku stanoví trest stejný nebo přísnější, nebo
 - b) bylo-li zahájeno trestní stíhání až po dovršení devatenáctého roku mladistvého.
- (2) Ustanovení tohoto zákona o účasti orgánu pověřeného péčí o mládež se neužije, jestliže se úkon provádí po dovršení devatenáctého roku věku mladistvého.
- (3) Ustanovení § 95 až 98 se při uplatnění odstavce 1 nebo 2 použijí obdobně.

Oddíl 13
Výkon rozhodnutí

§ 75
Obecné ustanovení

Jestliže tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon ochranných a trestních opatření obecných ustanovení trestního řádu o výkonu odpovídajících ochranných opatření a trestů.

§ 76
Působnost Probační a mediační služby při výkonu rozhodnutí

- (1) Probační a mediační služba zajišťuje v řízení podle tohoto zákona dohled nad mladistvým a v případech, kdy dohled nebyl uložen, provádí úkony směřující k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto
- a) o propuštění mladistvého z vazby za současného vyslovení dohledu,
 - b) o podmíněném zastavení trestního stíhání,
 - c) o podmíněném upuštění od trestního opatření s dohledem,
 - d) o uložení obecně prospěšných prací za současného vyslovení výchovných opatření,
 - e) o uložení peněžitého opatření s podmíněným odkladem výkonu,
 - f) o podmíněném odsouzení, včetně podmíněného odsouzení s dohledem,
 - g) o podmíněném propuštění z výkonu odnětí svobody, včetně podmíněného propuštění z výkonu odnětí svobody za současného vyslovení dohledu, a
 - h) o uložení dalších trestních, ochranných a výchovných opatření a soud předal věc Probační a mediační službě.
- (2) Probační úředník může být i ve vykonávacím řízení pověřen předsedou senátu zjišťováním potřebných údajů o osobě mladistvého a jeho poměrech.

§ 77
Výkon trestního opatření odnětí svobody

- (1) Odnětí svobody se u mladistvého, který nepřekročil v době výkonu tohoto trestního opatření dvacátý první rok svého věku, vykonává odděleně od ostatních odsouzených ve zvláštních věznicích nebo odděleních.
- (2) Soud mládeže může rozhodnout, že v takových věznicích nebo odděleních se vykoná odnětí svobody i u mladistvého, který již překročil dvacátý první rok svého věku; přitom přihlédne zejména

k délce trestu a ke stupni a povaze narušení mladistvého.

(3) Ve výkonu odnětí svobody je třeba mladistvé vychovávat k jednání, které je v souladu se zákony a požadavky života ve společnosti. Jestliže to délka odnětí svobody dovoluje, je třeba je vychovávat též k povolání, odpovídajícímu jejich schopnostem a pokud možno i jejich sklonům.

(4) Osoby pověřené zacházením s mladistvými ve výkonu odnětí svobody musí mít potřebné pedagogické a psychologické znalosti a dovednosti.

§ 78

Zvláštní důvod odkladu výkonu odnětí svobody

(1) Výkon odnětí svobody nepřevyšujícího jeden rok uloženého mladistvému lze na jeho návrh odložit na dobu potřebnou k dokončení jeho vzdělání nebo jiné přípravy k povolání, nejdéle však na dobu dvou let.

(2) Jestliže mladistvý v době odkladu nespáchal žádné provinění ani trestný čin a úspěšně dokončil své vzdělávání nebo jinou přípravu k povolání, může soud mládeže s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného provinění, k délce vzdělání nebo jiné přípravy k povolání, osobě mladistvého a jeho poměrům, rozhodnout o upuštění od výkonu odnětí svobody.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Bylo-li upuštěno od výkonu odnětí svobody podle odstavce 2, hledí se na mladistvého jako by nebyl odsouzen.

§ 79

Podmíněné propuštění mladistvého

(1) Mladistvého lze na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice podmíněně propustit z výkonu odnětí svobody za podmínek stanovených v trestním zákoně³⁸⁾⁾ i dříve, než vykoná jeho polovinu nebo dvě třetiny.

(2) Při podmíněném propuštění podle odstavce 1 stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let.

§ 80

Přeřazení mladistvého

(1) Dověrší-li mladistvý ve výkonu odnětí svobody devatenáctý rok svého věku, může soud mládeže rozhodnout, že se odsouzený přeřadí do věznice pro ostatní odsouzené. Při rozhodování přihlédne zejména k dosaženému stupni jeho převýchovy a k délce zbytku trestu. Přeřadí-li soud mládeže odsouzeného do věznice pro ostatní odsouzené, musí zároveň rozhodnout, do kterého typu věznice bude odsouzený pro další výkon trestu zařazen.

(2) Rozhodnutí o přeřazení odsouzeného do věznice pro ostatní odsouzené se vždy považuje za rozhodnutí o přeřazení do věznice s přísnějším režimem.

§ 81

Výkon dohledu probačního úředníka

(1) Výkon dohledu nařídí předseda senátu soudu mládeže středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje.

(2) Probační úředník zajišťuje výkon povinností uložených mladistvému a za tím účelem také pravidelně navštěvuje mladistvého, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti, na pracovišti a ve škole.

(3) Pomoc a poradenství provádí probační úředník v rámci přípravy a realizace individuálně připraveného programu výkonu dohledu pro mladistvého.

(4) Poruší-li mladistvý, kterému byl uložen dohled, závažně nebo opakovaně podmínky dohledu nebo

jiná uložená výchovná opatření, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu mládeže, který dohled uložil. V případě méně závažného porušení stanovených podmínek a výchovných opatření může probační úředník udělit mladistvému výstrahu; tyto výstrahy však mohou být uděleny nejvýše dvě v průběhu jednoho roku. Udělení výstrahy není rozhodnutím podle trestního řádu.

(5) Nestanoví-li předseda senátu jinak, zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, ve které informuje předsedu senátu soudu mládeže, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad mladistvým, o plnění uložených výchovných opatření mladistvým a o jeho osobních rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci.

§ 82

Změna výchovných opatření

(1) O změně nebo zrušení výchovných opatření rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud mládeže, který výchovné opatření uložil, a to na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 83

Výkon ochranné výchovy

(1) Výkon ochranné výchovy nařídí předseda senátu školskému zařízení, v němž má být s výkonem započato, nebo fyzické osobě, které byl mladistvý rozhodnutím soudu mládeže o rodinné výchově svěřen.

(2) Jestliže mladistvý není ve vazbě a není obava, že uprchne, může mu předseda senátu poskytnout před nástupem přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí.

§ 84

Upuštění od výkonu ochranné výchovy

(1) O upuštění od výkonu ochranné výchovy před jejím započatím rozhodne soud mládeže, který ochrannou výchovu uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 85

Propuštění z ochranné výchovy

(1) O propuštění z ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud mládeže, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, mladistvého, fyzické osoby, které byl mladistvý rozhodnutím soudu mládeže o rodinné výchově svěřen, nebo školského zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán výchovným zařízením, nebo fyzickou osobou, které byl mladistvý rozhodnutím soudu mládeže o rodinné výchově svěřen, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení nebo takovou osobu.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 86

Podmíněné umístění mimo školské zařízení a

podmíněné upuštění od ochranné rodinné výchovy

(1) O podmíněném umístění mladistvého mimo výchovné zařízení vykonávajícího ochrannou ústavní výchovu nebo o podmíněném upuštění od ochranné rodinné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, školského zařízení nebo fyzické osoby, které byl mladistvý rozhodnutím soudu mládeže o rodinné výchově svěřen, na žádost mladistvého, anebo i bez takového návrhu, okresní soud mládeže, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává.

(2) Tento soud stejně rozhoduje i o zrušení podmíněného umístění mladistvého mimo školské zařízení nebo o podmíněném upuštění od rodinné výchovy.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 87

Prodloužení ochranné výchovy

(1) O prodloužení ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud mládeže, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, fyzické osoby, které byl mladistvý rozhodnutím soudu mládeže o rodinné výchově svěřen, nebo školského zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán školským zařízením, nebo fyzickou osobou, které byl mladistvý rozhodnutím soudu mládeže o rodinné výchově svěřen, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení nebo takovou osobu.

(3) Prodloužit ochrannou výchovu lze jen tehdy, jestliže bylo s jejím výkonem již započato.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

§ 88

Změna ochranné výchovy

(1) O změně ochranné rodinné výchovy v ochrannou ústavní výchovu a naopak rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud mládeže, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, fyzické osoby, které byl mladistvý rozhodnutím soudu mládeže o rodinné výchově svěřen, školského zařízení, nebo mladistvého, anebo i bez takového návrhu; to platí též pro změnu fyzické osoby, které byl mladistvý svěřen do ochranné rodinné výchovy.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 89

Zahlazení odsouzení

(1) O zahlazení odsouzení mladistvého rozhodne předseda senátu soudu mládeže, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, i bez návrhu nebo žádosti.

(2) Proti rozhodnutí o zahlazení odsouzení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Hlava III

Trestní odpovědnost mladých dospělých a řízení v trestních věcech mladých dospělých

DÍL 1

Trestní odpovědnost mladých dospělých

§ 90

Obecné ustanovení

Neobsahuje-li tato hlava ustanovení zvláštní, užije se i na trestní odpovědnost mladých dospělých a řízení v trestních věcech mladých dospělých ustanovení tohoto zákona o mladistvých a o řízení v trestních věcech mladistvých.

§ 91

Základy trestní odpovědnosti mladých dospělých

(1) U mladých dospělých se nepoužije ustanovení § 5 a 6 o trestní odpovědnosti mladistvého a o označení trestných činů jako provinění.

(2) Trestným činem mladého dospělého je čin,³⁹⁾ jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoně a jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je vyšší než nepatrný.

(3) Na promlčení trestního stíhání se užije ustanovení trestního zákona⁴⁰⁾ a nikoli ustanovení § 7.

DÍL 2

Tresty, ochranná opatření a výchovná opatření

§ 92

Tresty

(1) U mladých dospělých se nepoužije označení trestů jako trestních opatření.

(2) Trestní sazby trestu odnětí svobody stanovené v trestním zákoně se u mladých dospělých snižují o jednu čtvrtinu; to neplatí u zvláště závažných trestných činů, kde se užije nesnížených sazeb trestu odnětí svobody.⁴¹⁾ U ostatních trestů platí nesnížené sazby uvedené v trestním zákoně.

(3) V trestních věcech mladých dospělých neplatí omezení stanovená tímto zákonem pro ukládání peněžitého opatření a jeho přeměnu na náhradní trest odnětí svobody. Peněžitý trest může být stanoven ve formě denních sazeb ve výši 500 až 5 000 Kč na čtyři až tisíc dnů.

(4) Výjimečný trest se mladým dospělým ukládá podle trestního zákona.⁴²⁾

(5) Ukládá-li soud mládeže úhrnný nebo souhrnný trest mladému dospělému, který spáchal trestný čin jednak před tím, než překročil dvacátý první rok svého věku, jednak po tom, co tento věk dovršil, postupuje podle ustanovení o úhrnném nebo souhrnném trestu,⁴³⁾ anebo o upuštění od uložení souhrnného nebo dalšího trestu,⁴⁴⁾ přičemž se hranice trestních sazeb u trestných činů spáchaných před tím, než mladý dospělý překročil dvacátý první rok, posuzují podle tohoto zákona.

(6) Na promlčení výkonu trestu se užije ustanovení trestního zákona⁴⁵⁾ a nikoli ustanovení § 34.

§ 93

Ochranná opatření

Mladému dospělému nelze uložit ochrannou výchovu.

§ 94

Výchovná opatření

Mladému dospělému nelze uložit napomenutí s výstrahou.

DÍL 3

Řízení v trestních věcech mladých dospělých

§ 95

Obecná ustanovení

- (1) V řízení v trestních věcech mladých dospělých se neužijí ustanovení o orgánu sociálně-právní ochrany dětí a o zákonném zástupci.
- (2) Důvodem nutné obhajoby není skutečnost, že jde o řízení proti mladému dospělému.
- (3) O zahájení trestního stíhání policejní orgán nebo státní zástupce ve vhodných případech vyrozumí Probační a mediační službu.
- (4) V řízení o trestních věcech mladých dospělých se neužijí ustanovení o ochraně soukromí mladistvých a zákazu zveřejňování informací o trestním řízení (§ 53 až 55).
- (5) V řízení o trestních věcech mladých dospělých lze vydat trestní příkaz.
- (6) Hlavní líčení lze konat v nepřítomnosti mladého dospělého za podmínek stanovených v trestním řádu.⁴⁶⁾

§ 96

Rozhodování o vazbě

- (1) Pro řízení v trestních věcech mladých dospělých se neužije ustanovení o náhradě vazby umístěním do péče důvěryhodné osoby.
- (2) Pro lhůty trvání vazby se neužije ustanovení § 48.

§ 97

Společná ustanovení

- (1) Zvláštní ustanovení o trestním řízení proti mladým dospělým se neužije
 - a) v řízení o trestných činech, které obviněný spáchal jednak před dovršením dvacátého prvního roku, jednak po jeho dovršení, jestliže zákon na čin spáchaný po dovršení dvacátého prvního roku stanoví trest stejný nebo přísnější, nebo
 - b) dojde-li k zahájení trestního stíhání až po dovršení dvacátého prvního roku obviněného.
- (2) Zánik trestnosti a hranice trestní sazby ve vztahu k trestnému činu spáchanému před dovršením dvacátým prvním rokem se však vždy posoudí podle tohoto zákona.
- (3) Soud mládeže může na návrh státního zástupce postoupit trestní věc mladého dospělého obecnému soudu, jestliže jde o zvláště závažný trestný čin,⁴⁷⁾ spáchaný zavrženímhodným způsobem, ze zavrženímhodné pohnutky nebo s těžkými nebo těžko napravitelnými následky a vyžaduje to ochrana společnosti nebo jiný veřejný zájem.

§ 98

Výkon vazby a trestu odnětí svobody

- (1) Mladý dospělý může být ve vazbě umístěn i společně s osobami, které překročily dvacátý první rok věku.
- (2) Trest odnětí svobody uložený mladému dospělému bude vykonán ve věznici společně s ostatními odsouzenými.

Hlava IV

Řízení ve věcech dětí mladších patnácti let

§ 99

Dítě mladší patnácti let

- (1) Dítě mladší patnácti let není trestně odpovědné.

(2) Dopustí-li se dítě mladší než patnáct let činu jinak trestného, učiní soud mládeže opatření potřebná k jeho nápravě, která jsou uvedena v § 103 (dále jen "opatření").

(3) Jednání dítěte mladšího než patnáct let představující jiné protiprávní činy, než které jsou uvedeny v odstavci 2, se posuzuje a projednává podle obecných předpisů.

§ 100

Zahájení řízení

(1) Dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, lze opatření uložit na návrh státního zastupitelství. Státní zastupitelství je povinno návrh podat bezodkladně poté, jakmile se dozví, že trestní stíhání je nepřipustné, protože jde o osobu, která není pro nedostatek věku trestně odpovědná.

(2) Nebylo-li řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, zahájeno na návrh státního zastupitelství podle odstavce 1, může je soud mládeže zahájit i bez návrhu.

(3) Řízení o návrhu na uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, podaném někým jiným než státním zastupitelstvím soud mládeže zastaví. To nevylučuje zahájení řízení soudem mládeže podle odstavce 2.

§ 101

Účastníci řízení

(1) Účastníky řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, jsou nezletilé dítě, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, zákonní zástupci dítěte, osoby, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, jakož i další osoby, o jejichž právech a povinnostech má být v řízení jednáno. Podalo-li návrh podle § 100 odst.1, je účastníkem řízení také státní zastupitelství.

(2) Opatrovníkem dítěte pro řízení ustanoví soud mládeže advokáta; přitom postupuje podle § 45 odst. 4.

§ 102

Jednání

(1) V řízení nemusí být dítě vyslechnuto, bylo-li jeho jednání, v němž je spatřován čin jinak trestný, spolehlivě prokázáno jiným způsobem. Jeho názor ve věci musí být vždy zjištěn.

(2) Nerozhodne-li soud mládeže jinak, konají se jednání ve věcech uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, s vyloučením veřejnosti; účast při jednání soud mládeže vždy povolí úředníkům Probační a mediační služby.

(3) Ustanovení § 53 a 54 platí obdobně.

§ 103

Opatření

(1) Dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud mládeže uložit tato opatření:

- a) výchovná opatření uvedená v zákoně o rodině⁴⁸),
- b) dohled probačního úředníka,
- c) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu,
- d) ochrannou výchovu.

(2) Ochrannou výchovu soud mládeže uloží dítěti, které spáchalo čin, za nějž trestní zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, a které v době spáchání činu dovršilo dvanáctý rok svého

věku a je mladší než patnáct let.

(3) Ochranná výchova může být uložena též dítěti mladšímu patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spláchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy.

(4) Na dohled probačního úředníka se s přihlédnutím k věku dítěte použijí přiměřeně ustanovení § 20 odst. 1, 2 a § 81 odst. 1, 3, 4, 5.

(5) Jsou-li splněny podmínky pro jednotlivá opatření podle odstavce 1 písmeno a) až c), může je soud mládeže uložit i v případě, že je to v zájmu toho, aby se dítě v budoucnu nedopustilo protiprávního činu, nebo je-li to v jeho prospěch z jiných důvodů.

(6) Dítěti může být současně uloženo i více opatření, je-li to potřebné k dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst.2).

(7) Soud mládeže může upustit od uložení opatření, postačuje-li dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst.2) projednání činu dítěte státním zástupcem nebo před soudem mládeže.

(8) O uložení opatření soud mládeže rozhoduje rozsudkem.

§ 104

Uveřejnění výsledků řízení

(1) Výsledek řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích jen po právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno, a jen bez uvedení jména a příjmení dítěte, dalších účastníků řízení a jejich opatrovníků nebo jiných zástupců.

(2) Výjimky ze zákazů uveřejnění uvedených v odstavci 1 může povolit v odůvodněných případech soud mládeže.

§ 105

Náhrada nákladů řízení

(1) Za poskytnutí právních služeb při výkonu funkce opatrovníka dítěte náleží advokátu odměna, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas ve výši a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁴⁹); výše odměny se přitom řídí ustanoveními tohoto zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.

(2) Odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas za poskytnuté právní služby je povinen zaplatit stát. V odůvodněných případech stát poskytne advokátu na jeho žádost přiměřenou zálohu.

(3) V odůvodněných případech přizná soud mládeže státu náhradu nákladů, které mu vznikly zaplacením odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas advokátu podle odstavce 2, a to proti dítěti, jeho zákonným zástupcům, osobám, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, popřípadě proti dalším osobám, o jejichž právech a povinnostech bylo v řízení jednáno, bylo-li uloženo některé z opatření uvedených v § 103 odst.1, lze-li to po nich spravedlivě žádat a odůvodňují-li to jejich majetkové poměry. Byla-li náhrada nákladů uložena více osobám, jsou ji povinny poskytnout státu společně a nerozdílně.

§ 106

Užití předpisů o občanském soudním řízení

Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje soud mládeže v řízení podle této hlavy podle předpisů upravujících občanské soudní řízení.

Hlava V

Společná a přechodná ustanovení k části první

§ 107

(1) Pokud jiné předpisy mluví o trestech, rozumí se jimi podle povahy věci též trestní opatření podle tohoto zákona.

(2) Pokud jiné předpisy mluví o trestním řízení, rozumí se jím řízení ve věcech mladistvých a mladých dospělých podle tohoto zákona.

§ 108

(1) Na řízení ve věcech, v nichž byla podána obžaloba před účinností tohoto zákona, se užijí dosavadní předpisy.

(2) Na zápis do seznamu podle § 17 odst. 3 se nepoužijí obecné předpisy o správním řízení.

ČÁST DRUHÁ

Změna trestního zákona

§ 109

Zákon č. [140/1961](#) Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. [120/1962](#) Sb., zákona č. [53/1963](#) Sb., zákona č. [56/1965](#) Sb., zákona č. [81/1966](#) Sb., zákona č. [148/1969](#) Sb., zákona č. [45/1973](#) Sb., zákona č. [43/1980](#) Sb., zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. [10/1989](#) Sb., zákona č. [159/1989](#) Sb., zákona č. [47/1990](#) Sb., zákona č. [84/1990](#) Sb., zákona č. [175/1990](#) Sb., zákona č. [457/1990](#) Sb., zákona č. [545/1990](#) Sb., zákona č. [490/1991](#) Sb., zákona č. [557/1991](#) Sb., nálezu Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 4. září 1992 uveřejněného v částce 93/1992 Sb., zákona č. [290/1993](#) Sb., zákona č. [38/1994](#) Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. [91/1994](#) Sb., zákona č. [152/1995](#) Sb., zákona č. [19/1997](#) Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. [103/1997](#) Sb., zákona č. [253/1997](#) Sb., zákona č. [92/1998](#) Sb., zákona č. [112/1998](#) Sb., zákona č. [148/1998](#) Sb., zákona č. [167/1998](#) Sb., zákona č. [96/1999](#) Sb., zákona č. [191/1999](#) Sb., zákona č. [210/1999](#) Sb., zákona č. [223/1999](#) Sb., zákona č. [238/1999](#) Sb., zákona č. [305/1999](#) Sb., zákona č. [327/1999](#) Sb., zákona č. [360/1999](#) Sb., zákona č. [29/2000](#) Sb., zákona č. [101/2000](#) Sb., zákona č. [105/2000](#) Sb., zákona č. [121/2000](#) Sb., zákona č. [405/2000](#) Sb., zákona č. [120/2001](#) Sb., zákona č. [134/2001](#) Sb., zákona č. 139/2001 a zákona č. .../2001 Sb. se mění takto:

1. V § 33 písm. b) se slovo "mladistvých" nahrazuje slovy "mladých dospělých".

2. V § 34 písmeno h) zní:

"h) svedl k činu jinak trestnému, provinění nebo trestnému činu jiného, zejména dítě mladší patnácti let, mladistvého nebo mladého dospělého,".

3. V § 65 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se ruší označení odstavce 1.

4. V hlavě sedmé nadpis zní "Trestní odpovědnost mladistvých a mladých dospělých".

5. § 74 včetně nadpisu zní:

"§ 74

Mladiství a mladí dospělí

Trestní odpovědnost mladistvých a mladých dospělých a sankce jim ukládané upravuje zvláštní zákon."

6. § 75 až 87 se zrušují.

7. § 217 včetně nadpisu zní:

"§ 217

Ohrožování výchovy mládeže

(1) Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpustnutí tím, že

- a) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu,
 - b) umožní ji vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo
 - c) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, osobě mladší než osmnáct let hru na hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán

- a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,
- b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu,
- c) spáchal-li takový čin opětovně, nebo
- d) získal-li takovým činem značný prospěch."

8. Za § 217 se vkládají nové § 217a a 217b, které včetně nadpisu znějí:

"§ 217a

Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne osobě mladší osmnácti let za pohlavní styk s ní, nebo za její pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán

- a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 ze zavrženíhodné pohnutky,
- b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo
- c) spáchal-li takový čin opětovně.

§ 217b

Osoba mladší osmnácti let, která žádá nebo přijme úplatu nebo jinou výhodu či prospěch za to, že sama má pohlavní styk, nebo se sama pohlavně ukájí, obnažuje nebo se dopouští jiného srovnatelného chování, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi."

ČÁST TŘETÍ

Změna trestního řádu

§ 110

Zákon č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. [57/1965](#) Sb., zákona č. [58/1969](#) Sb., zákona č. [149/1969](#) Sb., zákona č. [48/1973](#) Sb., zákona č. [29/1978](#) Sb., zákona

č. [43/1980](#) Sb., zákona č. [159/1989](#) Sb., zákona č. [178/1990](#) Sb., zákona č. [303/1990](#) Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. [25/1993](#) Sb., zákona č. [115/1993](#) Sb., zákona č. [292/1993](#) Sb., zákona č. [154/1994](#) Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. [214/1994](#) Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. [8/1995](#) Sb., zákona č. [152/1995](#) Sb., zákona č. [150/1997](#) Sb., zákona č. [209/1997](#) Sb., zákona č. [148/1998](#) Sb., zákona č. [166/1998](#) Sb., zákona č. [191/1999](#) Sb., zákona č. [29/2000](#) Sb., zákona č. [30/2000](#) Sb., zákona č. [227/2000](#) Sb., nálezu Ústavního soudu č. [77/2001](#) Sb., zákona č. [144/2001](#) Sb. a zákona č. ...!2001 Sb., se mění takto:

1. V § 36 odst. 1 v písm. b) se na konec vkládá slovo "nebo" a písm. c) se zrušuje.
Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

2. V § 36a odst. 1 se písmeno b) zrušuje.
Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena b) a c).

3. V § 36a odst. 2 se písmeno c) zrušuje.
Dosavadní písmena d) a e) se označují jako písmena c) a d).

4. V § 265r odst. 3 se slova "písm. a) až d)" nahrazují slovy "písm. a) až c)".

5. V části třetí, hlavě dvacáté, nadpis oddílu prvního zní "Řízení ve věcech mladistvých a mladých dospělých".

6. § 291 zní:

"§ 291

Právní úprava řízení

Řízení v trestních věcech mladistvých a mladých dospělých upravuje zvláštní zákon."

7. § 292 až 301 se zrušují.

8. V § 314e odst. 4 se písmeno a) zrušuje.
Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

9. V části třetí, hlavě dvacáté první v nadpisu oddílu pátého se slova "a ochranné výchovy" zrušují.

10. § 354 až 357 se zrušují.

11. V § 363 se věta druhá zrušuje.

12. V § 364 se odstavec 2 zrušuje.
Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o přestupcích

§ 111

V zákoně č. [200/1990](#) Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. [337/1992](#) Sb., zákona č. [344/1992](#) Sb.,

zákona č. [359/1992](#) Sb., zákona č. [67/1993](#) Sb., zákona č. [290/1993](#) Sb., zákona č. [134/1994](#) Sb., zákona č. [82/1995](#) Sb., zákona č. [237/1995](#) Sb., zákona č. [279/1995](#) Sb., zákona č. [289/1995](#) Sb., zákona č. [112/1998](#) Sb., zákona č. [168/1999](#) Sb., zákona č. [360/1990](#) Sb., zákona č. [29/2000](#) Sb., zákona č. [121/2000](#) Sb., zákona č. [132/2000](#) Sb., zákona č. [151/2000](#) Sb., zákona č. [258/2000](#) Sb., zákona č. [361/2000](#) Sb., zákona č. [370/2000](#) Sb. a nálezu Ústavního soudu České republiky č. [52/2001](#) Sb.,

§ 26 zní:

"§ 26

Přestupky na úseku soudnictví mládeže

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo v rozporu se zákonem uveřejní informaci o provinění spáchaném mladistvým nebo informaci z řízení ve věci mladistvého, anebo informaci z řízení ve věci dítěte mladšího patnácti let a uvede přitom jeho jméno, příjmení nebo jiné okolnosti, z nichž lze usuzovat na jeho osobu, anebo kdo v té souvislosti uveřejní podobiznu mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč."

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody

§ 112

Zákon č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. [359/1999](#) Sb., se mění takto:

1. V § 1 se doplňuje odstavec 3, který zní:

"(3) Výkonem trestu se podle tohoto zákona rozumí též výkon trestního opatření odnětí svobody uloženého mladistvému; jeho výkonem se sleduje dosažení účelu stanoveného zákonem o soudnictví ve věcech mládeže."

2. V § 7 písmeno a) zní:

"a) mladiství, kteří v době výkonu trestu nedovršili dvacátý první rok svého věku, a mladiství, u nichž tak rozhodl soud i po dovršení jejich dvacátého prvního roku věku, od odsouzených,".

3. V § 61 odst. 1 se číslovka "18" nahrazuje číslovkou "21".

4. V § 61 odst. 3 se věta první nahrazuje touto větou: "Má-li ředitel věznice za to, že u mladistvého, který ve výkonu trestu dovršil 21. rok svého věku, bude dosaženo účelu trestu jeho výkonem ve věznici pro mladistvé, podá soudu návrh, aby mladistvý zbytek trestu vykonal v takové věznici."

5. V § 61 odst. 4 se číslovka "18" nahrazuje číslovkou "21" a slova "podle odstavce 3" se nahrazují slovy "do věznice pro dospělé".

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o výkonu vazby

§ 113

V zákoně č. [293/1993](#) Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. [208/2000](#) Sb. a zákona č. [258/2000](#) Sb., se v § 26 odst. 1 věta druhá zrušuje.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

§ 114

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2002.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Význam sportovních pravidel při posuzování odpovědnosti sportovců za sportovní úrazy](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)